

KIM JEST NAUCZYCIEL?

Badacze poszukując wzorca „idealnego nauczyciela” w swoich rozważaniach analizowali:

- **TALENT PEDAGOGICZNY**

Talent pedagogiczny to inaczej osobowość w działaniu. Zygmunt Mysłakowski, jeden z czołowych badaczy roli nauczyciela, poprzez talent pedagogiczny rozumiał to, czym nauczyciel dysponuje i co ma do rozdania. Talent pedagogiczny jest również postrzegany, jako aspekt twórczy pracy, wywodzący się z doświadczeń filogenetycznych (instynkt) i osobniczych.

- **DUSZĘ**

Dusza wg Jana Władysława Dawida to miłość dusz, potrzeba doskonałości, poczucie odpowiedzialności i moralna odwaga.

- **WŁAŚCIWOŚCI OSOBOWOŚCIOWE**

Właściwości osobowościowe to wg M. Kreutz’a miłość ludzi, skłonność społecznego oddziaływania oraz zdolność sugestywnego oddziaływania. Natomiast wg S. Baley’a jest to przychylność dla wychowanków, zrozumienie psychiki, nastawienie na systematyczne zajmowanie się innymi, potrzeba obcowania z ludźmi, powinowactwo duchowe z dziećmi, cierpliwość, takt pedagogiczny i postawa pełna entuzjazmu, cierpliwość, zdolności artystyczne oraz zrozumienie innych.

- **TAKT PEDAGOGICZNY**

O takcie pedagogicznym wiele mówił Stefan Szuman. Kreśląc osobowy wzór nauczyciela-wychowawcy, Stefan Szuman stwierdził, że „(...) prawdziwy nauczyciel i wychowawca nie jest tylko zwykłym pośrednikiem między wiedzą i uczniem (...), lecz autonomiczną jednostką, która uczy i wychowuje zawsze swoim stylem i swoją manierą, swoją osobowością.”

TAKT PEDAGOGICZNY

- jednolity stosunek moralno-wychowawczy nauczyciela do uczniów, zgodny ze współczesną teorią pedagogiczną,
- rozumna miłość nauczyciela do uczniów,
- uznanie wartości osobowej każdego z nich,
- aktywacja samodzielności uczniów,
- pomaganie im w pracy,
- celowe zrównoważenie w podejściu do ucznia w powiązaniu z bezpośredniością zachowania się,
- prostota,
- naturalność,
- szczerłość,
- życzliwość.

- **ASPEKTY ETYCZNO-MORALNE**

O etyczno – moralnych aspektach pracy nauczycielskiej wiele napisali K. Sośnicki i W. Okoń. K. Sośnicki stwierdził, że osobowość nauczyciela wpływa na psychikę młodzieży, jest podstawą autorytetu moralnego i jego sugestywnego oddziaływania. W. Okoń uznał, że jedno z głównych zadań nauczycieli: umiejętność przekształcenia wychowanków w ludzi posiadających bogatą i twórczą osobowość, umiejętność zaszczepienia im norm moralnych, wiedzy o świecie, upodobań kulturalnych i umiejętności technicznych.

- **ODPOWIEDZIALNOŚĆ I CIĄGŁE DOSKONALENIE**

J. Korczak zwraca uwagę na odpowiedzialność nauczyciela-wychowawcy, na nieustanną pracę nad sobą, na dążenie do kształcenia umysłu i doskonalenie charakteru, uczy, że wychowanie jest ustawiczną czujnością.

WSPÓŁCZESNA PEDAGOGIKA

Badania w okresie powojennym to druga faza rozwoju myśli o nauczycielu. (W. Okoń, M. Maciaszek, J. Kozłowski, S. Krawcewicz, T. Malinowski, B. Suchodolski) Wyróżnia ją nie tyle poszukiwanie ideału nauczyciela, co **poszukiwanie obiektywnych warunków, poprzez które można rozwijać określone cechy kandydata na nauczyciela.**

Po tym okresie następuje współczesność, której przedstawicielami są tacy myśliciele jak: Cz. Banach, R. Kwaśnica, Z. Kwieciński, W. Strykowski, M. Czerepaniak – Walczak, S. Dylak, M. Dudzikowa, B. Śliwowski, J. Kuźma, K. Konarzewski. **Badali oni rolę nauczyciela i pożądane kompetencje.**

ZASADNICZE PYTANIA WSPÓŁCZESNEJ PEDAGOGIKI:

Co oznacza „jakość” kształcenia?

Jak przygotowywać tych, którzy profesjonalnie mają zajmować się edukacją dzieci i młodzieży?

Jakie kompetencje nauczyciela rozwijać, a jakie doskonalić?